

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Pozneznne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 18.

V Ljubljani, v četrtek 23. januarija 1890.

Letnik XVIII.

„Mir hočem imeti med Svojimi narodi!“

Krasne te besede vladarja našega prešinjajo misli in srca naša, ako uvažujemo s slovenskega stališča zaključek spravnih obravnáv češko-nemškega spora v prestolnem mestu. Ker so te obravnave nastale in se srečno završile z vladnim sodelovanjem in vladarjevim soglasjem, imajo tem večjo veljavo, dasi vseh doslej ne more imeti še nobene praktične vrednosti, temveč povsem akademično.

Minoli četrtek prištevati je treba med spomeniške dneve v najnovejši povestnici avstrijske države, ker se je dognalo takozvano češko-nemško poravnanje za češko kraljestvo ter sklopil mir med obema narodoma. Izid teh poravnáv ni še znan na drobno, ker bode stoprav objavljen prihodujo nedeljo. Vendar ste se obe stranki sporazumeli gledé razpolovljenja deželnega šolskega sveta, kulturnega sveta in vrhnega sodišča v češkem kraljestvu, dalje gledé ustanovljenja ljudskih šol za narodne manjšine, zaokroženje okrajev po narodnosti in vredbe jezikovnega vprašanja pri sodiščih in uradih in konečno gledé tvoritve dveh narodnih kurij v češkem deželnem zboru.

Posledica uresničenega poravnanja je, da nemški poslanci zopet vstopijo v češki deželni zbor, ki je sklican na današnji dan k trodnevnomu zasedanju, v to svrhu, da se dovoli 100.000 gld. za deželno razstavo. Da bi ne prišli nemški poslanci jutri v deželni zbor, prišli bodo gotovo v prihodnjem zasedanju v jeseni.

Kdo je zmagal pri spravnih obravnávah na Dunaji? Obe stranki pogrešate zmago. Mnenje naše pa je, da sta zmaga in poraz jednako razdeljena na obeh straneh in da je vsaka morala nekaj odjenjati. Jediní istiniti vitez bode menda nedvojbeno grof Taaffe sam, ker se je posrečilo njemu to, na kar predniki njegovi še pomišljati niso smeli.

„Neue Freie Presse“ zmagonosno zabeljezuje, da se je povsem ustreglo nemškim zahtevam,

razen zrušenja jezikovnih ministerskih naredeb. Proglášenje nemščine za državni jezik se ne more s tem misliti, kajti na češki strani se zopet zagotavlja, da zaupniki niti pičice niso odstopili od svojih zgodovinskih in narodnih pravic. Tudi Slovencem se skoro nemožno zdi, da bi bili prvaki češkega naroda svoje soglasje strinjali v taki spravi, ki pomenja ponižanje naroda in odstop ali oškodovanje njegovih pravic, kajti pogodbo Čehov z Nemci morajo stoprav odobriti vsi poslanci in potrditi ves češki narod, in gledé na to še misliti ni, da bi bili češki zastopniki sklenili tako spravo, koje nikakor ne more vsprejeti češki narod.

Vsebina zgodovinsko-spomeniškega dogodjaja o češko-nemški spravi na Češkem je nam doslej še povsem nejasna in prikrita, a toliko je gotovo, da bodo s to spravo nastali boljši narodni in politiški odnošaji na Češkem, dasi se zdaj o popolnem pomirjenju in poravnanju stoletnih sporov skoro govoriti ne more, temveč samo o premirju.

Vendar mi Slovenci iskreno želimo severnim bratom, naj se jim posreči sprava in prinese blagoslov božji tej krasni deželi, koja bi — znebiti se narodnih preprirov in ščuvanja — mogla pravim potom korakati do vrhunca slave svoje in blagobitja! S tega stališča radostno pozdravljamo Slovenci dunajske obravnave in gojimo iskreno željo, naj se uresničijo tedaj v prospeh in srečo obeh narodnostij na Češkem!

Nam na Slovenskem je gotovo po godu, da v bodoče nastanejo na Češkem trajnejši in boljši odnošaji, nego so bili doslej. Posledica te sprave je pa, da Slovenci spravimo na dnevni red: vprašanje poravnanja Slovencev z Nemci na Štajarskem in Koroškem, kjer je položaj slovenske narodnosti tak, da je postal neznosen za naš rod! Da bi bilo to pereče vprašanje napósled tudi rešeno, za to nam je skrbeti neprestano in naj se nam stavijo gore kot zapreke na pot.

Nekaj sličnega slutí tudi že graška „Tagespost“ v svojem članku „Die Deutschböhmen und die

Slovenen“ minolo nedeljo. Ljuto po svojem običaji že naprej pobija in zavrača insinuuacije slovenske v tem oziru, rekoč: „Povsem ne moremo ubraniti slovenskim agitatorjem, ako na vsa usta govoričijo in kličejo: Za Čehonemci pa Slovenci! Toda nič ne bodo opravili, kajti številna sila govori tu zoper nje, zgodovinski razvoj je drugačen, istiniti odnošaji so drugi, potrebe stanovništva popolnem različne.“

Slovenci smo od pamtíveka skromen narod in dasi je to napačno, gotovo nismo zoper opravičene zahteve nemških sodržavljanov na Češkem, toda mi si pa tudi ne pustimo po naših nemških sosedih nastavljati noža na vrat, precéj že sicer skrhanega, ki pa je še dosti sposoben za naše izkrvavljenje. S tem menimo proglášenje nemščine za „Staats-sprache“ ali kakor pravijo „Amtssprache“. Narodni ponos naš zabranjuje, da bi prisodili nemščini večjo veljavo pred svojim rodnim jezikom.

Avstrijska država ni samo za Nemce, temveč i za Slovence, koji tu številno prevagujejo, koji so za svojega cesarja stokrat krvaveli na bojnem polju, branili njega in prestol v dóbi, ko so razvajeni Madjari proglasili revolucijo; zlasti pa mi Slovenci zaslužimo, da se z nami postopa dostojno in ne žali naših najsvetejših čutov; v tem oziru kličemo voditeljem češkega naroda, naj pri konečnem sklepanju sprave ne zabije svojih tlačanih slovenskih pobratimov ter skrbé, da se tudi razmere štajarskih in koroških Slovencev obrnejo na bolje!

Iz Hrvatske.

(Izviren dopis.)

Naš sabor je preložen do 20. februarija. Škoda, vsaj bi imeli naši časopisi baviti se z važnimi vprašanji, ki bi se razpravljala v saboru na korist dežele, ne pa gubiti čas in trošiti prepír s prav nedostojnim načinom pisanimi papiri. Že od novega leta sém ne mine dan, da ne bi bilo prepíra med uradnimi in opozicijskimi časopisi. Gradivo zajemajo največ iz prizorov ravno minolih volitev v mestno zastopstvo, pa tudi iz poprejšnjih saborskih

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žiltir.)

(Dalje.)

Leta 1882 mēseca junija sem šel v Italijo k Garibaldijevemu pogrebu. V Rimu me povabi demokratsko študentovsko društvo, da bi govoril v seji do zbrane učeče se mladine. Gospod senator Caracciolo de Bella mi ponudi dvorano „Napredovalnega društva“. S srcem, kipečim satanske jeze, zaganjal sem se kakor besen proti papeštvu in veri.

„Molimo bratje,“ — tako je govoril pridigar ravno tisti dan, — 10. junija, — vernikom z lece neke rimske cerkve, — „molimo za nekega zaslepljenca; molimo za enega mojih nekdanjih učencev! Pekel se raduje plena, a mi ga mu ne smemo prepušiti!“ Nato pové govornik, ne da bi me imenoval, že znano povestico o petindvajsetih frankih „malega dejanja“; ko je pripovedoval, igrale so mu v očeh solze. Tisto uro so kipele vroče molitve proti nebu za-mé.

Oni pridigar ni bil nihče drugi, nego nekdanji misijonar v Issoudun-u, moj profesor v St. Louis-u.

Vročá želja njegovega apostolskega srca se je bila izpolnila. Ni se imenoval več Abbé, ampak pater Jouet. Papež je potrdil red „Naše ljube Gospe presvetege Srca“, in razširjen je sedaj že po celem svetu. P. Jouet mu je bil prvi generalni predstojnik in kot tak je bival leta 1882 v Rimu.

Toda, poglejmo nazaj, kako sem kot begunec zapustil domačo hišo. Bilo je v nedeljo. Odpeljeva se — jaz in pa brat — in jo vdariva proti Aix-u, kjer sva ostala čez dan. Mislila sva, da vé že ves svet o najinem begu. Da bi naju nihče ne zapazil, skrivala sva se v veliki množici. Koncert v neki kavarni naju je privabil s svojim vriščem; tu sva šla med družbo. Upitje pevcev najnižje vrste, zmedeni glasovi sicer priprostega, a tembolj kričéčega orkestra, smrdeči vzduh alkohola in velike množice naju je tako omotil, da sva pozabila svoje stariše, ki so bili domá v neizrekljivih skrbéh radi naju.

Zapustila sva hrumečo množico, da bi v navadni krčmi kaj povžila. Toda jed ni nama dišala. Po jedi se vrneva zopet k omenjeni druhalji, da bi nekoliko zadušila očitajočo vest.

Pošta proti Digue je odhajala še le o polnoči. Morala sva torej čakati. Tisto noč nisem zatísnil očesa. Voz me je pretresaval, vest me je pekla, nisem se mogel umiriti.

Moj potovalni načrt je bil, da bi se peljal po severnem delu departementa „Basses Alpes“ do meje in čez gore preko argentijskega prelaza v Italijo. Iz Digue peljeta dve poti v Italijo. Krajša pot čez Jovil in Barcelonnette nama ni zato ugajala, ker vodi malone povesod skozi obljudene kraje, kjer bi naju lahko zasačili.

Izolila sva si torej daljšo pot. Morala sva iti najprej nazaj proti Var-u; ko sva ostavila Barreme, hodila sva samo še skozi male vasice. Pot naju je peljala poleg morskih planin čez gore in doline, dokler ne prideva v prav samotni kraj pred ozko sotesko argentijsko.

Ko sva že pol dneva prebila v Digue, napotiva se po pošti proti Barreme. To je glavni kraj okraja. Tu se nisva upala ostati. Kreneva jo torej v malo vasico, Norante, kjer ni bilo več, kakor štirideset prebivalcev. Krasni gorski svet je nama všeč. V srcu se nama vname boj. Mudilo se je nama v Italijo, vendar bi še rada dihala dober domači zrak. Sklenila sva naposled ostati do četrтка v Norantu in potem brez odlaganja odriniti proti zaželjenem cilju. Tu niti krčme ni bilo. Prebila sva v neki dobri kmetski družini. Vrla družina se je imenovala, če se ne motim, Ferard. Četrtek, 22. oktobra, ko sva se ravno vrnila od sprehoda, sva izvedela, da hoče

sej. Najžalostneje je pri vsem tem, da je ravno duhovščina v to borbo zapletena. Dogodilo se je namreč, da je priporočal na oglasu med ostalimi podpisanimi tudi mestni župnik Krapec vladine kandidata za zastopnika. To sicer samo na sebi ne bi bilo tako zlo, ko dotični kandidati ne bi bili javno priznani nasprotniki katoliške vere in cerkve. Ali med temi kandidati sta dva, katerih katoliški duhovnik v resnici ne bi smel voliti, namreč dr. Fr. Spevca, ki je v svojih predavanjih javno zanikal krščanstvo, pa do zdaj še ne preklical te svoje zmote, in pa trgovec Bothe, ki je predsednik prostozidarske lože v Sisku. Radi tega je poslal neki duhovnik v „Obzoru“ odprto pismo na župnika Krapca, v katerem ga vpraša, kako je mogel on kot katoliški duhovnik kaj takega podpisati. Iz tega se je razvil hud prepir, v kateri so se vmešali poklicani in nepoklicani branitelji župnika Krapca v „Narodnih Novinah“, pa so v svoji obrambi proti čisto pravičnemu vprašanju, kako je mogel katoliški duhovnik take ljudi za zastopnike priporočati, toliko smeti in psovki napisali proti „Obzoru“, da se mora človek čuditi, kako je mogoče, da se sme v uradnem časopisu sploh tako nedostojno in o mnogih cerkvenih zadevah tako nespametno pisati. To vse je pa tem žalostneje, ker se take stvari razpravljajo na nedostojen in prestrasten način. Še bolj žalostno je pa to, da pri nas v novejšem času nahajamo že velik broj duhovščine v onem taboru, proti kateremu se je še pred kratkim časom složno z narodom borila in da je od tega časa narod zbežan, ker nima nič več pravega voditelja v teh zadevah. Zatorej pa tudi ni čudno, da je narod v političnem pogledu postal čisto malomaren.

Iz ravno omenjene borbe se je razvila pa še druga. Poznato je, da je zagrebški veliki župan Kovačević v saboru opozicijskemu duhovništvu predbacival, da je ono dalo iz lavretanskih litanij izbrisati citat „Patrona Hungariae“. Kanonik Leh-pamer je to osumničenje z jasnimi dokazi oprovrigel, in ni se našel nobeden, ki bi bil mogel proti njegovej razpravi vzeti v obrambo velikega župana Kovačevića. Ali ni ostalo pri tem. Poseglo se je tudi tukaj na politično polje. Že Kovačević je v svojem govoru o „Patronu Hungariae“ navedel edinstvo Hrvatske in Ogerske od starodavnih časov, vendar pa tako nejasno, da se je videlo, kako malo se bavi ta dostojanstvenik s pravo znanostjo. „Narodne Novine“ so mu prišle v pomoč in sicer z ravno tako netemeljitimi dokazi o tem edinstvu. Proti takemu nedostojnemu početju se je konečno vzdignil prot. dr. Bauer v „Katoliškem Listu“, pa je dokazal, da je bila hrvatska cerkev od starine samostalna, a v novejšem času da je hrvatsko-slavonska cerkev s pismom papeža Pija IX. „Ubi primum“ od 11. decembra 1852 „za vedno in popolnoma izvzeta in razrešena od oblasti in podložnosti kakor kaločkega in bačkega tako tudi ostrogonskega nadškofa, ter nova hrvatsko-slavonska cerkvena pokrajina od vseh in od vsake druge v onih straneh hierarhične nadoblasti oddeljena“. Po tem pismu je tedaj hrvatsko-slavonska nadškofija enaka vsem ostalim in ni odvisna niti od ogerskega

primasa, kar bi „Narodne Novine“ vendar rade dokazale. Tem ljudem pa ni niti najmanje ležeče na slogi cerkvene, saj je glavni vrednik „Narodnih Novin“ pravoslavne vere, nego njim pride vse prav za njihovo poznato idejo — edinstvo Hrvatske in Ogerske, in k temu naj bi pomogla tudi cerkev. Zadnji „Katoliški List“, ki je branil slobodo in neodvisnost hrvatsko-slavonske cerkve proti napadom „Narodnih Novin“, je bil zaplenjen. Žalostni so ti pojavi pri nas, ali je mnogo krivde ravno v onem taboru, na kateri se zdaj toliko bije.

Vladimir Solovjev o Rusiji.

(Dalje.)

„Zakaj pa je sezidal Kristus Gospod svojo cerkev na jednom in ne na več ali ne na vseh apostolih? Zakaj je dal cerkvi takošno monarhično konstitucijo? Ker cerkev ima cilj in namen zediniti rod in prvino človeško z Bogom, združenje ne individualno, marveč splošno. Mar ima Kristus prepustiti spolnovanje te naloge vsakemu človeku posebe, kakor bi se to zljubilo njegovi vesti in volji? Očividno, da ne; zato pa je potrebna vkupnost, združenje, organizacija. Osobna volja šla bi vsaka na svojo stran, za svojim nagonom in mnenjem. Je-li mar Kristus mogel naložiti to nalogo na vse, ali na kakošno večino, na nekakošno parlamentarno glasovanje? Znovič ne. Ako bi bili vsi tako dovršivni v svoji vesti in svoji volji, kakor so angelji in svetniki, pa bi se bili k temu izvrstno prilagali; toda v svojem pozemeljskem življenju in stanju ljudje te sloge in edinstva nimajo, imeti ne morejo. Kar se zopet tiče reprezentacijskega sistema, ali oddanja najvišje vlade zborom, Kristus Gospod ni mogel na njih svoje cerkve zidati, kajti razlika mnenj in čutil more se tudi v zborih najti. To pa tudi ne more biti, da bi bila božja resnica odvisna od glasovanja, od slučajne večine, podprte čisto na napačnih razlogih. Jedno kakor drugo ne bila bi dosti trdna točka, ki bi mogla služiti za temelj cerkve. Takošna točka mogel in moral je biti eden človek, ostajajoč v resničnej in živej jednoti z Bogom. Složna volja vseh, potem jednota (edinstvo) vseh ni mogoča na tem svetu, a edinstvo je potrebna, ako ima cerkev izpolnovati svoj namen. Za to pa je samo jeden način, da bi vsakdo mogel združiti svojo osebnost voljo z voljo vseh drugih, družeco se v nekakej jedinej volji, tako živej in resničnej, kakor je vsaka naših, toda splošnej. Ker pa ta volja, družeca vse druge v edinstvo, ne more biti abstrakcija, marveč mora biti v nekakem človeku; da vsi na tem svetu ne morejo biti jedno, iz tega izvira neobhodna potreba združenja vseh volj v jednej osebi in udeležba v njej in po njej v splošnej veri.“

„To je razlog, zakaj je Kristus Gospod moral narediti enega človeka za skalo svoje cerkve in njeno glavo. Če torej raznoverci mislijo, da cerkev more obstati tudi brez takošne osrednje točke svoje edinstva, pa naj poskušajo brez nje pokazati edinstvo cerkve, pokazati kakoršno koli njeno dejanje. Naj poskušajo dati odločen in dolžen odgovor na ta vprašanja, v katerih se ljudski razum in vest ne strinjata. Saj vidimo vsi, da carjigraški in petrograški nasledniki apostolov molče takó, kakor so

molčali apostoli, ko jih je Kristus vprašal in Peter za nje odgovarjal.

Splošna cerkev opira se na resnico, izpovedano po veri. Resnica je samo jedna, torej mora biti tudi prava vera samo jedna. Ker se zopet ta edinstvo vere ne more bistveno in neposredno pojavljati v vseh vernikih, torej se mora nahajati in objavljati v pravi veljavi in vladni jedne glave, ki je podprta z božjo pomočjo in do katere imajo vsi zaupanje in ljubezen.

Navajaje potem spričevala ljudi, katerih ne gre sumničiti, da bi s katoličani simpatizovali, n. pr. moskovskega nadškofa Filareta, izmed protestantov Pressense-a, izmed židov Jožefa Salvadora in konečno izmed racionalistov samega Davida Strausa, kateri vsi složno priznavajo, da samo nezavednost, ali zla vera more nasprotovati bistvenemu in resničnemu izpolnovanju vlade sv. Petra, — pride pisatelj v X. oddelku k sklepu. Ker nobeden patrijarh, nobena sinoda ni zmožna (o pravu se niti ne govori) predstavljati splošno edinstvo cerkve, torej ostajata gledé tega samo dva fakta na izbor: ali priznati, da je edinstvo cerkve nemogoča ter chaos in suženjstvo (sila) njeno normalno stanje; — ali pa priznati jedno in to jedino vlado, katera se je skozi vsa stoletja objavljala vedno kot osrednja točka cerkvene edinstva. Jedino rimsko-katoliška cerkev ni cerkev národna niti cerkev državna, niti veroizpoved osnovana, započeta po človeku. Ona jedina ohranja in potrjuje vedno osnovo edinstva cerkve proti partikularizmu in egoizmu ljudi ali narodov. Ona edina ohranja in potrjuje svobodo duhovne vlade proti despotizmu posvetnih vlad. Ona jedina je tista, katere vrata peklena ne premagajo.

„Po njih sadu jih bode te spoznali.“ V krogu verske družbenosti je sad katolicizma edinstvo in prostost cerkve; — protestantizma in pravoslavja pa razbitje in suženjstvo cerkve, razbitje pri protestantih, suženjstvo pri razkolnikih. Cerkev katoliška, katera mora v svojih človeških prvinah imeti tudi nedovršivosti in dovršivosti doseči ne more, ima v papežu jedino cerkveno vlado, katera je splošna, mednarodna in neodvisna. Vsled tega je ta cerkev in ta vlada jedini istinit in neomahljiv temelj, na katerem more splošna cerkev stati in svoj cilj izpolniti.

V ostalih peterih poglavjih te knjige, jako zanimivih, napisanih z veliko učenostjo in jasnim razumom, pripoveduje pisatelj in dokazuje, kakó so primat rimskega škofa, njegova oblast nad vso cerkvijo in njegovi pravi nasledniki bili priznavani in nad stokrat potrjeni od vernikov krščanskega vshoda do časov razkola. Pridodani fakti, dokumenti, sklepi in spričevala zborov in sinod vshodnih, so jasni kakor solnce, ki vsakega odločno prepričavajo; prepričevajo celó, da ne le samó vlada, marveč tudi nezmotljivost papeževa je bila v teh vekih splošno pripoznavana, kakor po vshodu, takó po zapadu. Vendar vsega tega zaradi obširnosti spisa ne moremo navajati.

Nemogoče je tudi lajku lotiti se poročila v tretjem delu te knjige, ki ima naslov: „Prvina presv. Trojice in njeno uresničenje v človeškej družbi.“ Pisatelj našteva marsikaj, kar bi se imelo izvršiti in uresničiti v pravi cerkvi, akopprav še naša katoliška cerkev tega od svojih vernikov strogo ne zahteva. Toda pogledjmo vsaj nekoliko, kaj pisatelj v tem oddelku od človeštva zahteva. (Konec slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. januarija.

Notranje dežele.

Mladočehi se prihodnjo nedeljo ne bodo skupno s Staročehi posvetovali o spravni obravnava, temveč v posebnem shodu.

Husov spomenik. Ker je češki deželni odbor sklenil, da se nabije v novem muzeji tablica v spomin Husu, odložil je knez Karol Švarcenberg predsedništvo muzejskega društva ter izstopil sploh iz društva.

Ogerska. Ogerski naučni minister je minolo leto razposlal okrožnico vsem škofom, v kateri trdi, da se bogoslovci premalo vzgojujejo v narodnem duhu. „Magyar Allam“ je objavil odgovor ogerskega primasa na ministra, v katerem primas dokazuje, da se bogoslovci tako vzgojujejo v madjarskem duhu, da marsikateri bogoslovec celó pozabi svoj materini nemški ali slovaški jezik, in da je primas celó v zadregi, ako kaka nemška ali slovaška občina prosi za duhovnika-rojaka. To so lepe razmere v „magyar-orszagu“; so pač pa tudi mogoče le v deželi paprike.

ljudobranski brigadier iz Barrema z nama govoriti.

Nekoliko osupnena prideva pred zastopnika javne sile. Kako se ustrašiva, ko nama pové, da čaka v Digue najin oče. Z največjo prijaznostjo se nama ponudi orožnik za spremljevalca. Nasprotovati je bilo tu nemogoče.

Kmalu smo dospeli v Digue. Cesarski prokurator naju vpričo globoko užaljenega očeta dobro okara. Očetu dlje časa ni bilo mogoče radi žalosti izpregovoriti besedice. „Zakaj,“ — pravi, ihteč se, — „sta odpotovala? Kaj-vaju je vendar sililo zapustiti mojo hišo?“

Tudi midva sva se jokala. Povedala sva, da sva se namenila pisati starišem precej, ko bi prišla čez mejo. Najin ubogi oče je bil ves potr. Naposled se napotimo nazaj v Marseille. Med potjo nama pripoveduje, kako je bilo med tem domá. Ko se tisti dan nisva vrnila domov, mislili so, da se nama je pripetila kaka nesreča. Mati je šla k nekemu prijatelju, mojemu nekdanjemu sošolcu, da bi poizvedela, na katero stran sva jo krenila. Prijatelj, kateri je tudi vedel o najinem begu, pravi ji, da njemu ni nič družega znano, kakor da sva hotela poskusiti vožnjo po morji. Ne vém, s katerimi besedami je to povedal. Toda najina mati je takoj slutila, kaj

je. Izvrstna in umna žena je spoznala, da tu ni več misliti na kako nesrečo, ampak da se ji resnica le prikriva.

Domov prišedši, preišče hitro najine omare. Ker so bile prazne, ni več dvojila, da sva pobegnili. Iznemadili so jo pa nekateri časopisi, ki sva jih pozabila. Bili so časniki g. Royannez-a. Takoj se spomni, da sva večkrat z veliko naučusenostjo govorila o njem. „Prav pri g. Royannez-u bom zvedela resnico.“ — misli si ljubeče materino srce, in ni se varala.

Hitro gre k Royannez-u, in ta ji ne prikrije ničesar. Pové ji vse, kar je vedel, ter se izgovarja, da ni kriv tega, temveč da je naju še svaril. To je bilo res. Skrbni stariši se obrnejo takoj do posvetne oblasti. Po brzojavu sva bila zasačena. Domov prišedši sva morala poslušati mnogo zasluženega očitanja od vseh sorodnikov. Izgovori so bili sicer resnični, toda najinega dejanja niso mogli opravičiti. „Kar se tiče mene,“ — dejal sem očetu, — „nisem ti mogel razodeti, da sem svoje verske dolžnosti izpolnjeval le svetohlinsko; nemogoče mi je bilo udeleževati se pobožnostij in drugih šeg, katere sedaj sovražim. Tako stanje je bilo za-mé pravo mučenje. Hotel sem se ga torej na vsak način iznebiti.“

(Dalje slédi.)

Vnanje države.

Srbija. Agitator Vaso Pelagić je bosanski izseljenec, ki je moral zaradi kakega zločina bežati iz dežele v Srbijo. Tu je koval vsakovrstna poročila za liste ter izdal nekaj revolucijskih programov za Srbijo. Ta knjižica je razširjena po vsi deželi. To je celo radikalnim ministrom odveč, in Pelagića so zgrabili zaradi veleizdaje.

Rusija. „Pol. Corr.“ poroča, da so odstavili vojaškega poveljnika v Mervu, polkovnika Alilhanova, ker je prestrogo postopal proti domačinom. — Velikemu knezu Konstatinu se obrača na bolje, da se more že voziti na izprehod.

Francija. V zbornici so boulangisti dne 20. t. m. napravili velik škandal. Lachéze je vprašal vlado, zakaj je prepovedala kredit mesta Pariza za delavce, ki so ustavili delo v rodanskem departementu. Minister Constans je odgovoril, da je mestni zastop prekoračil svoj delokrog. Poslanec Joffrin stopi na govorniški oder, boulangisti in nekateri desničarji pa glasno ugovarjajo. Déroulède kliče: „Mi ne maramo poslušati tega človeka!“ Nastane ropot. Poslanci vstajajo s sedežev. Déroulède zopet kliče: „Zahtevam, da tega človeka odstranite, ker ga ni volila dežela, temveč zbornica.“ Predsednik opozarja k redu. Déroulède zopet proti Joffrinu. Predsednik nasvetuje, naj se Déroulède začasno izključi. Ker Déroulède noče oditi, pride vojaška straža, ki odvede Dérouléda, Millevoya in Laguerra. Zvečer je zopet boulangist Millevoy razgrajal v zbornici, da ga je morala straža odvesti. Drugi dan je poslanec Reinach nasvetoval premembo hišnega reda v tem smislu, da je vsak poslanec izključen za vse zasedanje, ako se ustavlja ukazom predsednikovim.

Italija. Italijanski škofje so izdali skupen protest proti vladi, ki je pograbila pobožne ustanove. — V Rimu izhajajoči vojaški strokovni list „Esercizio Italiano“ opisuje laško armado ter hvali vrline moštva in nižjih častnikov, toda ostro graja višje častnike. Isti list poroča, da je kralj sklical k posvetovanju generale: Ricottija, Pianellija, Cosenza in Cialdinija, da se imenujejo novi višji poveljniki. Ako že domači list tako piše, potem Italija ne sme biti ponosna na svoje poveljnike. Celo „N. Fr. Pr.“ piše: „Članek lista „Esercizio Italiano“ mora biti utemeljen, ker čer ne bi brez potrebe sramotil svoje armade pred svetom. Ko bi kak tuj list pisal ta članek, vsa Italija bi divjala proti njemu. Blažena Italija! Poleg praznih državnih blagajnic pa še taka armada.“

Nemčija. V sobotni seji državnega zbora je bila obravnava o predlogu gledé oproščanja bogoslovcev vojaške službe. Predlog je propal s 121 proti 89 glasovom ter bil vsprejet predlog Kleist-Rezova, da so katoliški bogoslovci oproščeni po vsprejemu subdijakonata. Enoletni prostovoljci drugih veroizpovedanj morejo doslužiti pol leta s puško, pol leta v bolnišnicah. Windthorst je predlagal, da so vsa veroizpovedanja po naselbinah enakopravna. Vnela se je huda polemika s Stöckerjem, ki je napadal katoliške misijone; predlog ni obveljal. — Vsi listi opominjajo delavce v premogovih jamah, naj ne pretirajo svojih zahtev, da ne zgube simpatij prebivalstva. Delavci hočejo vlado prositi pomoči. Pomenljivo je, da se delavci kažejo bolj kot socialni demokratje. Tako so delavci v Bohumu sklenili podpirati socialnodemokratskega kandidata za državni zbor.

Belgija. Povodom petindvajsetletnice kraljevega vladanja, ki bo dne 21. septembra t. l., bodo ustanovili pomočno blagajnico za onemogle delavce. Postavni načrt je že predložen zbornici. Poročilo je pridejano tudi kraljevo lastnoročno pismo, v katerem se bere mej drugim: „Trinajst let kot senator in štiriindvajset let kot vladar ustavne države trudil sem se, da bi se v Belgiji razvijala blagostanje in varnost. V tem smislu sem delal na to, da bi vsi državljani, delavci z duhom in z rokami, dobili nove vire dohodkov in si zagotovili prihodnost. Gojim trdno upanje, da bo dežela v bližnji prihodnosti želé bogate sadove mojega truda; mej tem časom sem imel vedno pred očmi tudi žalostno stanje delavcev, ki so onemogli, in upam, da bodo oblastva in zasebniki podpirali to podjetje. Mali potoki rasto v velike reke.“ — Delavski nemiri še vedno naraščajo. Vlada ne dovoli vojaške pomoči takim ravnateljem premogovih jam, ki ne izpolnujejo svojih obljub. Povsod je strah, ker delavci preté z občno vstajo.

Anglija. Znani delavski prijatelj kardinal Manning bo dne 8. junija praznoval 25letnico kot nadškof. Mnoga delavska društva v Londonu so sklenila, da se bodo udeležila te slavnosti v priznanje, da je kardinal vedno in povsod podpiral delavski stan. Izročili bodo kardinalu tudi zahvalno adresno.

Rumunija. Danes je v zbornici na dnevnem redu zatožba proti bivšemu ministru Bratianu. Carp je prvi govoril.

Spanija. Novemu ministerstvu ne prorokujejo dolgo življenje. Ker se vedno širi republikanski duh, pomnožila je vlada vojaški posadki v trdnjavi Badajocu na jugu in v Tuyu na severu ter poslala na portugalsko mejo osem polkov. Železniška društva so dobila povelje, da morajo imeti pripravljenih potrebno število vagonov za prevažanje vojakov.

Portugal. Minister vnanjih stvari je na podlagi člana XII berolinske pogodbe izdal poziv na ve-

lesile, naj te posredujejo v angleško-portugalskem prepiru. „Pall Mall Gazette“ piše o tem prepiru: „Veljavo portugalske vlade pri njenih podložnikih v južni Afriki je tako neizdatna, kakor je bila nekdanja oblast Turčije nad Arabijem. Ako angleška vlada pošlje nekaj vojnih ladij v Delagoa-zaliv, pridobila bo de portugalski vladi veljavo. Toda nihče ne bi smel misliti, da bi ta korak bil proti portugalski vladi. Kakor je Gladstone bombardoval Aleksandrijo in Kajiro, da je varoval veljavo egiptskega podkralja in turškega sultana, tako naj bi storil lord Salisbury v južnovzhodni Afriki kot praktičen pooblaščenec lisabonske vlade. Ne bodemo izstrelili nobenega strela in ne izkrcali nobenega pomorščaka drugače nego kot zavezniki portugalskega kralja Karlosa.“

Izvirni dopisi.

Iz Tarčina v Bosni, 20. januarja. (Okolica tarčinska v Bosni, naravni položaj in znamenitosti njene v narodno-gospodarskem oziru.) Danes, ko je mogočni duh časa vzdramil tudi zgorenje Jugoslovane in se je v novo sprožila težnja po združenju Hrvatske z Dalmacijo, katerej bi bila pridružena tudi Bosna, bilo bi tudi za Slovence zanimivo, da bolje spoznajo oddaljeno Bosno in njene naravne znamenitosti. Naj torej častiti čitalci dobrovoljno sprejmejo mali opis nekaterih tukajšnjih okrajev, katere sem imel priliko bolje spoznati.

Malo kje se najde, da bi prošla železnica na tako malem prostoru 180 kilometrov tako znamenite in raznovrstne pokrajine, kakor je nova proga bosansko-ercegovskih državnih železnic, Sarajevo-Metkoviči. Ako se vozimo iz Sarajeva, ponosne stolice bosanske, na jugozapad po lepej cesti za reko Miljačko, čez prijazno sarajevsko polje, prestopimo na Ilidži reko Železnico in tu so starinske toplice na sredi polja, za katerih vravnavo in ugodnost se deželna vlada mnogo zanima. Še malo, pa smo na reki Bosni, ki izvira nekoliko višje, kraj polja izpod gozdnatega Igmana. Dalje izza Blažuja objamejo nas hribje in vedno tesnejša je dolina, da pri Pazariču vstopimo v prijazno in prostorno gorsko kotlino. V sredi te kotline leži Tarčin, 36 kilometrov od Sarajeva, z malimi vasmi, ki so razsejane po ravnici in nizkih brdih. Strmo se vpenjamo zdaj iz Tarčina na gozdni Ivan, ki je najnižji, 1000 metrov visoki prelaz v Bosni, preko onega gorostasnega gorovja, koje se odcepi od južnih planin v Kranjskej in dela razvodje med Donavo in Jadranskim morjem globoko doli do šarskih planin na bolgarski, srbski in albanski meji.

Tu na Ivanu prestopimo mejo ercegovsko in zopet strmo se vozimo nizdolu skozi ozko sotesko dragočajsko v nizko dolino reke Neretve, kjer nas pri Konjici pozdravijo prijazne vinske gorice, njive in livade, „v dnú zad pa stojé snežnikov velikani“ gorostasnih prenjških planin, koji so tudi v sredi leta deloma s snegom pokriti.

Do Konjice je železnica že gotova, a preko Ivana v Sarajevo pa se še-le izdeluje. Plačajmo torej železnega konja, kateri nas hoče voziti do Metkovičev. Gladko se vozimo za Neretvo, ki prijazno skaklja vsprej nas v svoji kameniti strugi, dokler nas niže Jablanice objamejo orjaške skalnate gore v svoje krilo. Po tesnej, divje romantični soteski, med orjaškimi stenami, katerih vrhove komaj oko doseže, vozimo se zdaj skoz Grabovico in Drežnico, a pri Belem polju prestopimo v ravnino mostarsko. Tu je že južno podnebje. Oljka, smokve in drugo južno sadje smehlja se nam iz krasnih vinogradov. Zopet nas objamejo niže Mostara na vtoku Bune nizka, kamenita brda, ki se menjajo z lepimi, rodovitnimi dolinami. Pri staroznamenitej Gabeli prestopimo v široko ravnino metkoviško; še malo, pa smo v Metkovičih, pod blagim podnebjem južne Dalmacije.

Ponosni parobrodi tržaški, reški in dalmatinski, vladalci Jadranskega morja, ki stojé in krožijo na mogočni Neretvi, vabijo nas, da se vozimo v Trst, Spljet ali Dubrovnik, ako nam drago, pa moremo tudi potovati v daljna svetska morja, ako hočemo. Vzemimo priliko in stopimo na parobrod dubrovniški, ki nas hoče ponesti kot labud v staroslavni Dubrovnik. Vožnja parobrodna na Jadranskem morji je dandanes izvrstno vravnana, skoro redoma vsak dan more se potovati, kamor komu drago. Samo malo se vozimo še po gladkej Neretvi, pa smo na odprtem morji. Nego to ni nikako morje, to ti je samo kot mnogobrojna večja in manja jezera, ki se vijejo s svojimi nebrojnimi rokavi in zalivi okrog prijaznih otokov. Po raznih ovinkih od mesta do mesta, kjer se naš parobrod vrača, do-

spemo v Gruž (ital. Gravosa), veliko pristanišče dubrovniško, ker malo, staro pristanišče pred mestom samim nima prostora za velike parobrode.

Tu smo zdaj pod krasnim podnebjem dubrovniškim. Mislimo si, v srednji Evropi je zima in trda ledena odeja pokriva gore in planjave. Tukaj pa ni sledú zime. Tu se sprehajamo pod vedno zelenimi oljkami, cipresami in palmami, po dišečem „rozmarinu“, tú občudujemo krasno južno rastlinstvo; drevje in zelišča tukajšnja kažejo nam, da nismo v Evropi. Kako prijetna toplota sredi zime!

A dojde spomlad in bliža se leto. Solnce razliva svoje ogujene žarke po okrajini. Kako pogrešamo zdaj prijetnega gorskega hlada. V Ercegovini in Dalmaciji ni gozdnatih planin in hladnih izvirov; gole kamenite višave molé v zrak in odbijajo solčne žarke v neznosljivo vročino po leti. Take vročine mi nismo vajeni, zato zapustimo vroče kraje in podajmo se nazaj v Bosno. Tu nam podaje med drugimi posebno okolica tarčinska najlepše letno bivališče. Tu nas prijazno pozdravijo senčnati gaji, zelena polja in livade. Tu se sprehajamo med prijaznimi hribci, po planinskih pašnikih. Pred nami na jugu pa se dviga z jelovim pragozdom obrastena orjaška planina Belašnica s svojimi razrastki in na zapadu Ivan in Bitonja, ki sta zopet obraščena z neizmernim bukovim in jelovim pragozdom. Kako ugodno nam veje iz golib, s snegom pokritih vrhov hladan planinski zrak. Kako prijetno je, sprehajati se po senčnatem gozdu ob hladnih vrelih in šumečih potokih, med krilatimi in skokonogimi bivalci gozda.

Tarčin s svojo okolico je po svoji naravi lepa in prijazna gorska pokrajina in zdrav kraj. Malo truda in umetnosti bi bilo treba, pa bi se moglo napraviti iz te okolice letno bivališče prvega reda, kar bi bilo radi bližine Sarajeva in radi pripravne zveze z morjem osobito za ercegovska in dalmatinska pomorska mesta velike važnosti. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) prvomestnik je prejel včeraj naslednje: „Podpisani odbor pošilja Vam po poštni nakaznici 121 gl. 48 kr., katere svota se je nabrala s prostovoljnimi doneski in napravo tombole v namen, da izvolite vas „Šmartino pri Litiji“ med pokrovitelje Ciril-Metodove družbe sprejeti. Pomagajmo si sami in pomagaj nam bo Bog!“ Za odbor: Predsednik: Fran Šustršič s. r., kapelan. Tajnik: Ivan Bartl s. r., učitelj. Blagajnik: Fran Knaflič m. p., usnar.“ — Ko zahvaljujé se rodoljubivi požrtvovalnosti imenovanega čast. odbora javljamo to veselo vest slovenskemu svetu, da je „Šmartino pri Litiji“ postalo prva vaspokroviteljica družbi sv. Cirila in Metoda, trdno upamo, da bo božja previdnost, čuvajoč z enako ljubeznijo vse narode, obudila nam še mnogo takih dobrih src, ki bodo žrtvujoč družbi sv. Cirila in Metoda dejanjsko pokazala živo vnemo za vero ter za svojo širjo in ožjo domovino.

(Državni zbor) se snide dne 3. februarja in ne, kakor je poročala „Presse“ dne 31. t. m. Na dnevnem redu so: 1. Prvo branje predloga poslanca Verganija in tovarišev gledé postavnega načrta, po katerem naj bi se neizplačani dobitki kot preporna lastnina shranili sodnijskim potom in denarni zavodi naj bi za zastarele dobitke plačevali 10%, prenosnih stroškov. 2. Prvo branje predloga poslancev dr. Slavika, dr. Dostala in tovarišev gledé postavnega načrta o vravnavi potov za silo. 3. Poročilo kazenskega odseka o peticiji Ludovika Kresnika za odškodnino iz državne blagajnice zaradi nedolžno prestanega zapora. 4. Poročilo budgetnega odseka o peticijah za vravnavo Aype in Bečve. 5. Poročilo obrtnega odseka o vladni predlogi gledé vravnave zidarske obrti.

(Milostni gospod knezoškof lavantinski) je zbolel, kakor se nam poroča, in nekaj časa ne bo mogel izvrševati svoje višjepastirske službe; vendar bolezen ni nevarna.

(Katoliško politično društvo.) Osnovni shod „katoliškega političnega društva“ v Ljubljani se bo vršil v nedeljo dne 26. t. m. v prostorih „Katoliške družbe“ v gosp. dr. Ahačiča hiši na Starem trgu št. 13 in sicer ob 11. uri dopoldne. Na dnevnem redu je volitev odbora. — Povabljeni so vsi udje, ki so se oglasili pri osnovalnem odboru ali svoj pristop naznanijo še te dni do nedelje.

Osnovni odbor.

(Iz Kamnika) se nam poroča, da je bil dne 21. t. m. županom izvoljen g. Josip Močnik, lekarnar in hišni posestnik; svetovalci pa gg. F. Ekster, F. Hajek in F. Prašnikar.

(O grofu Hohenwartu) poročajo „Pol. Fragmente“, da bo zapustil politično polje ter bode poklican v gospodsko zbornico. Temu dostavlja imenovani list, da tirolski poslanci sedaj ne bodo nasprotovali ustanovitvi katoliškega centra. Odgovornost za obe te vesti prepuščamo kalnemu viru.

(Umrli) je v torek popoldne v Gradcu gospa Ana baroninja Apfaltrern, rojena pl. Gianella, soproga člana gospodske zbornice in deželnega poslanca kranjskega barona Otona Apfaltrerna. Truplo bodo prepeljali v rodbinsko rakev pri sv. Petru v Komendi, kjer bo jutri pokopano. — Umrli je v Gradcu dvorni odvetnik dr. Ig. Bercé v 80. letu svoje dobe.

(V Pragi) je umrl v torek po noči znani J. Stampfl, star 85 let, rojen v Kočevji, ki je nad 50 let živel v Pragi in si pridobil veliko premoženje, katero je razdelil za nemške zavode in namene.

(Nesreča.) Naš rojak gosp. J. Kolenc, c. kr. okrajni glavar v Špitalu na Koroškem, pal je te dni na ledu in si zlomil levo roko.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico) priredila bo v nedeljo 26. januarija ob 3. uri popoldne pri Šercarju v Šmihelu veselico za ude družbe s sledečim vspeodom: 1. Petje. Prednaška moški in mešani zbor. — 1. Tombola. — 2. Gledališka predstava: Kateri bo? Veseligrada v dveh dejanjih od J. pl. Kleinmayrja. — 4. Godba na bigotfone in mirlitone. — Vstop je prost.

(Vabilo k obnemu zboru okrajne posojilnice v Krškem) ki bo v nedeljo 23. februarja 1890. ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju. Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Račun načelnstva in poročilo preglednikov. 3. Poročilo o izključbi nekaterih udov. 4. Volitev načelnstva. 5. Volitev preglednikov. 6. Nasveti.

(Društvo prostovoljnih ognjegašev) v Mokronogu priredi dne 2. februarja t. l. v prostorih gostilne „Pri Lipi“ tombolo s plesnim venčkom. Čisti dohodek je namenjen za društvene potrebe. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

(Odbor vrhniške čitalnice) vabi uljudno na ples, kateri bo dne 26. januarija 1890 v društvenih prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude 50 kr., za neude 80 kr.

Telegrami.

Trst, 22. januarija. Po poročilih iz Tangra razsaja hripa že več tednov v Fezu. Zbolelo je nekda nad 60.000 oseb.

Dunaj, 23. januarija. Avstro-ogerska banka je znižala obrestno merilo v eskomptu in posojilnem poslu za pol odstotka.

Berlin, 22. januarija. Podpredsednik državnega zbora, baron Frankenstein, je umrl.

Chester, 23. januarija. Na volilnem shodu je Gladstone obžaloval prepis s Portugalom, ki je že dolgo zvest zaveznik Anglije, katera naj bi ga varovala, kakor prej. Postopanja Salisburyjevega noče grajati, dokler niso znane posamezuosti. Gladstone je potem napadal Turčijo zaradi zatiranja Krečanov in Armencev.

Carigrad, 23. januarija. „Levant Herald“ je pooblaščen, da more odločno ovreči poročila listov „Times“ in „Temps“, češ, da je veleposlanik Calice pri turški vladi storil več korakov, naj bi poslala v Bolgarijo Šakir pašo; izjavlja dalje, da so izmišljena ta poročila, kakor tudi dotični pogovori Calicejevi z velikim vezirjem.

Odprto pismo*)

gospodu **Franu Dolenc-u**, trgovcu in okrajnemu zastopniku vzajemno zavarovalnega društva zoper požar v Gradcu v Kranju.

Ko sem jaz začel sredi meseca januarija m. l. operacije za zavarovanje proti požaru v okraju kranjskem, bili ste Vi, gospod Fran Dolenc, prvi, katerega sem pridobil našemu društvu.

Dasiravno zastopnik vzajemno-zavarovalnega društva zoper požar v Gradcu, zavarovali ste Vašo zalogo vnovič pri našem društvu za znesek 30.000 gl. za sedemletno dobo in ste vplačali premijo 135 gl.

Ta uspeh je bil — ob sebi umevno — velike, da, neprecejšnje vrednosti za-me, kajti ta zgrad je moral zavarovalcem pri vzajemnem zavarovalnem društvu v Gradcu jako neveščen biti.

Ta dogovor je bil za-me popolnoma na pravem stališču, kajti posrečilo se mi je v prav kratkem času, da sem mnogo pri graškem vzajemnem zavarovalnem društvu zavarovanih strank pridobil za »Aziendo«. Da ste ostrmeli, ko ste sprevideli, da ste Vašemu društvu po tem zgledu napravili mnogo zgube in škode, in da bodete korist od Vas zastopane društva konečno po moči skušali varovati, bilo mi je popolnoma jasno. A, kakih pripomočkov ste se poslužili?

Vi ste zavarovancem, kateri so pristopili k »Aziendi« in Vam naznanili odstop, rekli, da je odpoved prezgodnja; a ko pa so ti neizkušeni zavarovanci v napovedanem času, katerega ste jim bili Vi naznanili, k Vam prišli, ste pa tem neizkušeni naznanili, da je odpovedni obrok že minol, in da morajo premije za zavarovane svote pri Vašem društvu nadalje vplačevati.

Tako ravnanje in početje kvalifikuje ali obsodi se po sebi, in čutil sem se oproščena nadaljnega razlaganja in pretresovanja. A Vaše nasprotovanje proti mojim dobrim uspehom v okraju kranjskem moralo bi imeti še bolj žalostne razmere! Meseca junija minolega leta sem bil od mojega društva poklican iz Kranja na Stajarsko, ker porabiti je hotelo mojo malenkost v okraju Št. Lenart in Maribor; moj odhod porabili ste Vi v obrat, kateri je bil še zaničljivejši kot vže zgoraj navedeni; v doseg tega porabili ste ces. kr. okrajnega glavarstva slugo, imenom Debelaka, ker ste mu naročili, naj naznani kmetovalcem, da je Azienda prišla na oplet, t. j. Azienda je falirala, da sem jaz iz Kranja pobegnil, da me orožniki (žandarmi) preganjajo in da sem bil le slepar.

Te lepe reči sem jaz, ko sem se zopet povrnil, od množice posestnikov zvedel in temeljito konstatoval. Ker imam dokaj prič, katere so pripravljene omenjeno postopanje dokazati, Vas bi bil takoj pred sodnika na odgovor klical; a za tako ravnanje nisem hotel pričakovati Vaše kazni; veliko več mi pa na tem leži, da vsak posameznik Vaše ravnanje in početje natanko zve, nastopim očitno pot, in Vas pozivljam, da preklčete proti meni in društvu, koje zastopam jaz, nalašč, in s premislekom raztrošena obrekovanja, ker sem nasprotno namenjen po preteku 8 dnij Vas kot obrekovalca kazensko tožiti.

V KRANJU, 21. prosinca 1890.

Ivan Raunekar,

inšpektor c. kr. priv. avstr. „PHOENIX-A“.

*) Za vsebino ne vsprejema odgovornosti ne vredništvo ne opravištvu.

Umrli so:

19. januarija. Ernest Svetlik, krojačev sin, 16. mes. Reber št. 2, jetika. — Lucija Gorjanc, kondukerjeva žena, 64 let, sv. Petra cesta 28, pljučnica. — Jožefa Poderžaj, kuharica 81 l. Cesarja Jožefa trg 1. kap.

Tržne cene v Ljubljani

dne 22. januarija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hkti.	6 66	Špeh povojen, kgr.	— 68
Rež. „ „ „ „ „	5 —	Surovo maslo, „ „	— 95
Ječmen, „ „ „ „ „	4 55	Jajce, jedno „ „	— 3
Oves, „ „ „ „ „	3 —	Mleko, liter „ „	— 3
Ajda, „ „ „ „ „	— —	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso, „ „ „ „ „	5 —	Telečje „ „	— 56
Koruza, „ „ „ „ „	4 50	Svinjsko „ „	— 60
Krompir, „ „ „ „ „	3 57	Koštrunovo „ „	— 32
Leča, „ „ „ „ „	12 —	Pišancee „ „	— 40
Grah, „ „ „ „ „	10 —	Golob „ „	— 17
Pizol, „ „ „ „ „	9 —	Seno, 100 kgr. . .	2 32
Maslo, kgr.	1 05	Slama, „ „ „	2 50
Mast, „ „ „ „ „	— 70	Drva trda, 4 □ mtr.	2 20
Špeh svež, „ „ „ „ „	— 54	„ mehka, „ „ „	4 30

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakometa v mm	toplmera po Celsiusu			
opazovanja						
7. u. jut.	735-9	-4 6	brezv.	megla		
22. u. pop.	733 3	1-8	sl. svzah.	oblačno	2-8	
9. u. zveč.	731 9	1-8	sl. zap.	megla		

Srednja temperatura —0,3° za 1,7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gl. 10	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	88	„ 25	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	„ 90	„
Papirna renta, davka prosta	101	„ 30	„
Akcije avstr.-ogerske banke	930	„ —	„
Kreditne akcije	322	„ —	„
London	118	„ 30	„
Srebro	—	„ —	„
Francoski napoleond.	9	„ 45 1/2	„
Cesarski cekini	5	„ 55	„
Nemške marke	57	„ 80	„

Naznanjam uljudno, da sem svojo
odvetniško pisarno
v **Novem mestu**
v hiši g. AUG. LUSER-ja odprl.
Novomesto sredi januarija 1890.
Dr. J. SCHEGULA.
(7-4)

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu javljamo, da smo odslovlili gosp. **J. Markiča** iz naše službe in da nima nikake pravice v imenu „Slovenca“ ali „Katol. Tiskarne“ sprejemati denar ali kaka naročila.

Opravništvo „Slovenca“ in „Katol. Tiskarne“.

Razpis službe.

Pri vredništvu „Slovenca“ vsprejme se takoj

stalen sodelavec.

Gospodje, spretni v peresu in pravilni slovenščini, izvedo natančneje pogoje pri opravništvu „Slovenca“ v Ljubljani, Semeniške ulice št. 2.

Proti davici (diphtheritis),

vsem katarom dihal imamo v **katranovih pastilah** lekarja **Piccoli-ja** v **Ljubljani** izvrstno sredstvo, ki jih ozdravlja in človeka varuje pred njimi. Škatljica **25 kr.** Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (7)

Ivan Kregar,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode

Rimska cesta št. 11, Ljubljana,

naznanja prečast. duhovščini in sl. občinstvu, da je otvoril

pasarsko delalnico

ter se priporoča v izdelovanje najraznovrstnejšega cerkvenega orodja, kakor:

monštranc, **ciborjev**, **kelihov**, **tabernakeljnov**, **svečnikov**, **lestencev (lustrrov)** itd., katero obljubi izvršiti po najnovejši obliki, po poslanih vzorih ali lastnem načrtu pošeno, lično, trpežno in po najnižji ceni.

Sprejemlje tudi staro orodje v popravo in prenovljenje, posrebuje in pozlatuje v ognju. (6)

Ilustrovani ceniki so zastoj in franko na razpolago.

Važno za bolne na prsiah in plučiah!

Neobhoden za kašelj, hripavost, zaslizenje, katar, oslovski kašelj, in za take, ki želje ohraniti si čist in glasen glas; za skrofulozne, krvične, slabotne, bledične in krvirevne je

kranjski

sok iz planinskih zelišč

s primešaniam podfosforasto kislim apnom in železom.

Lastni izdelek. — Cena 56 kr.

(6) Dobiva se v

lekarni **Trnkóczy**

poleg rotovžav v **Ljubljani**.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.